

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

rugsėjo

4 d.

Antradienis

Nr. 102(3992)

KIIIIIIII

Kaina 2 kap.

Kina nuo 1946 m.

VĖL SUGRĮŽO Į KLASES

Pavasarij Anykščių antros vidurinės mokyklos abiturientai, atsisveikindami su savo antraisiais namais, prie mokyklos pastato pasodino rožes. Rugsėjo pirmosios rytmetį besirenkančius į mokyklą moksleivius, pedagogus šie rožynai pirmieji visus ir sutiko savo spalvingais raso-tais žiedais... Seštadienio rytą Anykščių antroji vidurinė mokykla, šventiškai papuošta naujesiems mokslo metams, vėl prisipildė jaunatviškų balsų klegesio.

Daugiau kaip 1300 šventiškai pasipuošusių, pakilių nusileikusių, su gražiausių gėlių puokštėmis rankose berniukų ir mergaičių susirinko mokyklos kieme. Iškilmingą susirinkimą, skirtą mokslo metų pradžiai, pradeda užklasinio darbo organizatorius K. Kukta.

Mokyklos direktorė J. Budavičienė sveikina vėl susirinkusius į mokyklą moksleivius, linki jiems kuo geriausios sėkmės kopant į žinių pasaulį. Ji nuširdžios padėkos žodžius taria mokyklos šefams — „Anykščių šilėlio“ kolūkio, Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio, vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vinas“ ir kitų kolektyvų vadovams.

Su rugsėjo pirmąja, su naujais mokslo metais moksleivius, pedagogus sveikina LKP rajono komiteto politinio švietimo kabineto vedėja A. Jakniūnienė, mokyklą šefuojančio vyno pramonės gamybinio susivienijimo direktorius J. Makštelė, mokyklos direktoriaus pavaduotoja, respublikos nusipelnusi mokytoja E. Vingrienė, šios mokyklos moksleivių visuomeninių organizacijų atstovai.

Visų šventėje dalyvaujančių mokytojų ir moksleivių vardu atstovai nuneša ir padeda gėlių puokštes prie rašytojo A. Vienaolio-Zukausko, rajono vaduotojo Tarybų Sąjungos Didvyrio A. Sagalovo kapų. Aidint mokykliniam varpeliui, visi renkasi į klases. Abiturientai į pirmąją pamoką už rankučių atveda ir pirmaklasius. Pirmą kartą gyvenime į šios mokyklos suola šeštadienį atsisėdo ir tapo moksleiviais 109 jaunieji anykštėnai. Na, o devyniasdešimt keturi abiturientai ateinantį pavasarį jau atsisveikins su mokykla...

Išpūdingai pradėjo naujuosius mokslo metus ir Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos kolektyvas. Mokyklos stadione susirinko moksleiviai, mokytojai, tėvai, svečiai. Aidint pučiamųjų or-

kestro garsams, lydimi skambčio mokyklinio varpelio, darnia kolona atžygiuoja daugiau šimto abiturientų. Jie pagal seną biliūniečių tradiciją į iškilmių vietą atveda ir pirmaklasius, kurių šiemet yra taip pat virš šimto.

Mokinių komiteto pirmininkas abiturientas A. Jackevičius mokyklos vadovams, svečiams raportuoja, kad biliūniečiai pradėti naujuosius mokslo metus yra pasiruošę. Susirinkusius sveikina mokyklos direktorius V. Bražėnas, pabrėžęs, kad šią rugsėjo pirmąją visos šalies jaunoji karta pasitinka su dar pakilesne nuotaika, pasiryžę pavyzdingu elgesiu, puikiu mokymusi vainikuoti tarptautinius vaikų metus. Biliūnie-

čiai vasaros atostogų metu šauniai padirbėjo darbo ir poilsio stovyklose, gamybinėse brigadose, mokyklinėse girininkijose. Nuširdžius sveikinimus ir linkėjimus mokyklos pedagogams ir moksleiviams iškilnėse pareiškė LLKS Anykščių komiteto pirmoji sekretorė R. Navašinskienė, tėvų komiteto pirmininkas Vyta. Petrošius, moksleivių pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė A. Bublytė. Rugsėjo pirmosios proga daug skambių poezijos posmų padeklamavo pionieriai. Po to moksleiviai kartu su mokytojais pabuvojo prie rašytojo Jono Biliūno kapo, kur padėjo gyvų gėlių puokštes, pagerbė šio anykštėno atminimą.

Vyta. Bagdonas

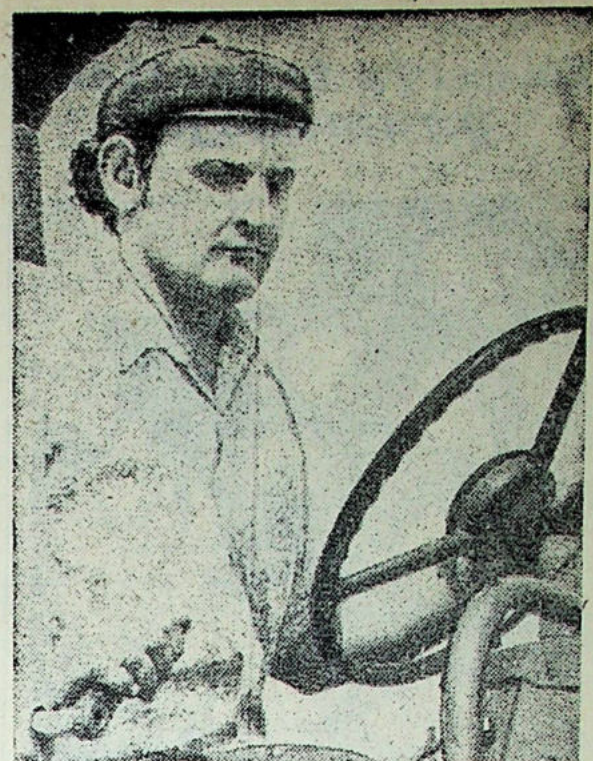
Pirmojo skambučio šventė

Į šventiškai papuoštus Andrioniškio kultūros namus rugsėjo pirmąją rinkosi aštuonmetės mokyklos mokytojai, mokiniai, jų tėveliai.

Aplė naujų mokslo metų uždavinius kalbėjo mokyklos direktorė T. Bakurienė. Su rugsėjo pirmąją mokinius ir mokytojus pasveikino Andrioniškio kolūkio pirmininkas C. Narkevičius, rajono Liaudies švietimo skyriaus profesoravimo kabineto vedėja Irena Tvardauskienė, tėvų komiteto pirmininkas D. Kažukauskas. Gerai mokytis, pradedant mokslo kelią, mažiausiems mokiniams palinkėjo pirmos klasės mokytoja Ona Vilutienė.

Nuskambėjo mažųjų deklamuojamos eilės, kalbėjo mokiniai. V. I. Lenino 110-ąsias metines jie pagerbs gerais pažymiais ir gražiu elgesiu.

A. Antulionis

Dar tebesimokydamas Buivydžių žemės ūkio technikumė Rimantas Jodenis įsigijo mechanizatoriaus, vairuotojo profesionalo teises. Susidomėjimas technika, įgytos žinios Rimantui labai padeda tiesioginiame darbe. O dirba R. Jodenis „Lenino keliu“ kolūkyje automechaniku.

Antri metai prasidėjus javųjūtei Rimantas Jodenis sėda prie kombaino vairo. Kartu su kitais ūkio kombainininkais Rimantas Jodenis neblogai pasidarbavo pjauant dauglames žoles, dabar jis kerta grūdines kultūras.

Vyta. Bagdono nuotr.

Nukasti pirmieji hektarai

Praėjusią savaitę išbandė bulviakases mūsų kolūkio mechanizatoriai Rimantas Zabarskas ir Jonas Kavoliūnas. Iš pirmųjų hektarų pririnkta vidutiniškai po 160 cent gumbų. Kolūkio valruotojai Benas Merkys ir Rimantas Andrijauskas šias bulves išvežė į Anykščių rajonopsajungos sandėlius ir Obelių spirito varyklą.

Stomūs dienomis dar nemaža turime doroti šaudų, tad daugiau technikos sutelkti bulviakasiui negalime. O ateinančią savaitę, sulaukę talpinkų, pradėsime masinį bulviakasi. Į bulvių laukus nukreipsime kombainus.

K. Ropius
Svėdasų kolūkio vyr. agronomas, spaudos centro „Derlius-79“ grupės narys

RUGSĖJIS SU VADINO

Vėl rugsėjis. Seštadienio rytą Kavarsko miesto gatvės vėl prisipildė jaunų balsų klegesio, atgijo per vasarą tylą alsavusi vietos vidurinė mokykla, kurios kieme gražiomis kolonomis išsiričiavo per devynis šimtus moksleivių. Mokyklos direktoriui V. Plukui visus susirinkusiuosius pasveikinus su naujųjų mokslo metų pradžia, vienuoliktokai į mokyklos šeimininkų būrį įvedė kelias dešimtis, kuriems toji rugsėjo diena pirmąsyk atvėrė ilgą ir nuostabią taką į naujų žinių bei pažinimo pasaulį. Po to darbingų metų mokykliniam jaunimui linkėjo pedagogės J. Rasimavičienė, Ald. Cerniauskienė, mokyklos komjaunimo organizacijos sekretorė A. Lingytė. Tuos linkė-

jimus papildė, apie suaugusiųjų rūpestį, atidą jaunajai kartai kalbėjo kavarskiečių svečiai: „Gintaro“ ir „Atžalyno“ kolūkių, Jakšiškio bei Staškūniškio tarybinių ūkių pirminių partinių organizacijų sekretoriai V. Krasauskas, L. Gapsevicius, V. Vėbra, J. Sereika, rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorius H. Cek-Cegys.

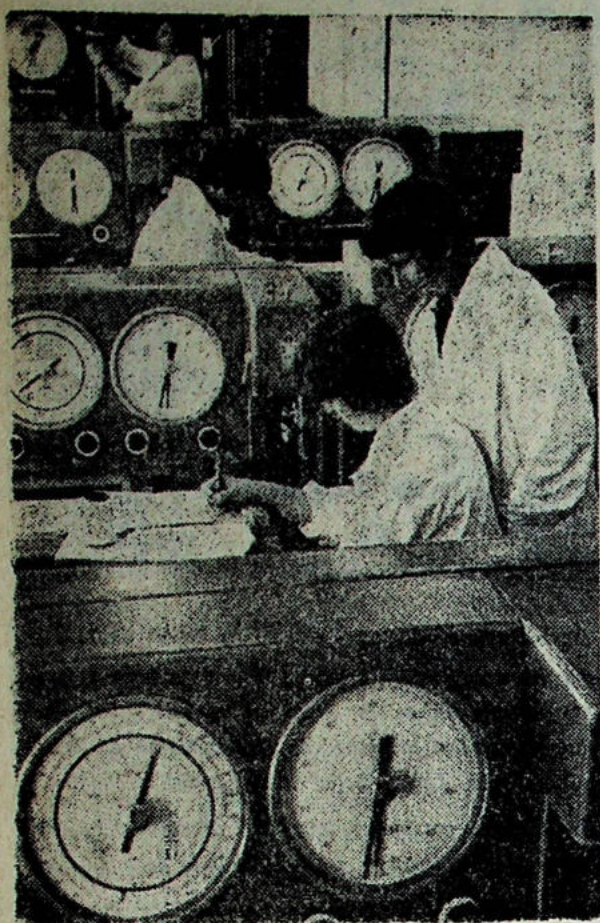
Rugsėjo pirmoji įsimintina ir gausiam mokytojų būriui. Antai B. Eitmonavičienė ir Pr. Cerniauskas šiemet pasitinka jau dvidešimt penktąjį pedagoginio darbo rudenį, o LTSR nusipelnusi mokytoja T. Djačkova ir lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja S. Kisieliene tą dieną buvo gražiai palydėtos į užtarnautą poilsį V. Limaitė

ŽINIOS

APIE ŽEMES ŪKIO DARBUS RAJONO ŪKIUOSE 1979 M. RUGSĖJO 3 D. (PROCENT AIS)

Ūkio pavadinimas	Nuimta grūdinių	Sudorota šiaudų	Nuimta kukurūzų	Pasėta žemė	Nuoraitė lina	Ūkio pavadinimas	Nuimta grūdinių	Sudorota šiaudų	Nuimta kukurūzų	Pasėta žemė	Nuoraitė lina
Andrioniškis	58	79	37	49	43	„Pirmyn į komunizmą“	80	76	100	42	82
„Anykščių šilėlis“	31	54	45	20	56	„Puntukas“	43	64	50	30	*
„Ateitis“	59	81	32	24	41	„Skiemonys“	45	70	25	29	*
„Atžalynas“	61	80	86	25	35	„Surdegis“	69	79	85	4	*
„Aukštakalnis“	89	75	85	11	*	„Svėdasai“	83	97	97	42	*
„Aušra“	60	89	59	25	70	„Svyturys“	65	63	56	6	*
„Ažuolas“	32	62	61	32	*	„Už taiką“	56	92	59	37	54
Cerniachovskio	49	87	31	36	90	„Vienybė“	55	93	100	2	*
„Gegužės pirmoji“	61	71	100	31	10	Jakšiškio t. ūkis	62	68	62	16	*
„Gimtoji žemė“	76	84	40	25	38	Naujasodžio t. ūkis	38	70	—	34	*
„Gintaras“	93	97	50	24	*	Raguvelės t. ūkis	74	75	100	7	*
K. Staro	75	83	66	22	*	Staškūniškio t. ūkis	63	86	60	41	*
Kurkliai	51	88	—	21	*	Sodininkystės t. ūkis	74	36	45	—	*
„Lenino keliu“	59	62	—	20	18	Elmininkų eksp. ūkis	56	92	—	—	*
Levaniškis	84	93	55	19	75	RAJONE:	63	81	58	26	48
M. Melnikaitės	58	81	83	71	*	* — neluri plano					
„Nevėžis“	66	75	75	45	*	Anykščių rajono Valstybinės statistikos Informacinė skaičiavimo stotis					

Lazeris tekstilės pramonėje

Reikšminga paskutinio dešimtmečio mokslo ir technikos naujovė yra lazerių panaudojimas įvairiose liaudies ūkio šakose.

Lazerio savybės padėjo Lietuvos tekstilės pramonės mokslinio tyrimo instituto mokslininkams sukurti įrenginį, kuris suintensyvina tekstūravimą bei kitus technologinius procesus. Lazerinis tekstūravimas pagerina siūlų fizines—mechanines savybes.

NUOTRAUKOJE: fizinių—mechaninių tyrimų laboratorijoje. G. Svitojaus nuotr. (ELTA)

KOOPERATYVŲ VADOVŲ NEUSIPRAUSDINTAS

Dabūžietis Vincas Paulauskas laiške redakcijai skundėsi Anykščių gastronomo pardavėjos elgesiu. Redakcija skaitytojo skundą ištyrė ir prašė Anykščių vartotojų kooperatyvo vadovų. Laikina

einanti kooperatyvo valdybos pirmininkė pareigą S. Didžgalvienė redakcijai pranešė, kad pardavėjos Z. Strumskienės elgesys apsvaistytas kooperatyvo valdybos posėdyje. Už netaktišką elgesį su pirkėju, prekybos taisyklių pažeidimus mirtai pardavėjai pareikštas papeikimas.

Lietuvos KP Anykščių rajono komitete

Pratęsta nutarimo vykdymo kontrolė

LKP Anykščių rajono komiteto biuras, apsvaistęs klausimą „Apie partijos rajono komiteto biuro 1978 m. liepos 28 d. nutarimo „Dėl „Aušros“ kolūkio pirminės partinės organizacijos darbo, įgyvendinant TSKP XXV suvažiavimo nutarimus“ vykdymą“, pažymėjo, kad „Aušros“ kolūkio partinė organizacija ir jos biuras nepanaudojo visų galimybių ir efektyvesnių priemonių minimo nutarimo įgyvendinimui bei savo priimamų nutarimų rezultatyvumui užtikrinti.

Nors kolūkio partinės organizacijos susirinkimuose buvo svarstomi aktualūs, su ūkio gamybos efektyvumo didinimu susiję klausimai, priimami dalykiški nutarimai ir priemonės, tačiau laukiamų rezultatų negaunama. Pieno ir mėsos pardavimo valstybei planus per šią metų septinį mėnesį ūkis teįvykdė atitinkamai tik 72 ir 43 procentais, o lyginant su 1978 metų tuo pačiu laikotarpiu pieno primelžimas iš karvės sumažėjo net 290 kg. Per šią metų pirmąjį pusmetį sumažėjo kolūkyje visų rūšių galvijų vidutiniai paros priesvoriai, o penimų galvijų paros priesvoris sumažėjęs net 128 gramais.

Nepatenkinama padėtis susidarė šiame kolūkyje ir augalininkystės srityje. Nežiūrint į tai, kad 1978 metais ūkio pagrindiniai augalininkystės rodikliai, kaip grūdinių kultūrų, bulvių, linų sėmenų, šakniavaisių derlingumas, buvo žemesni negu vi-

duktiniai rajono rodikliai, tačiau ir šiais metais nebuvo imtasi veiksmingų priemonių, kad reikalai šiame gamybos bare žymiai pagerėtų: pavaros sėjos darbai ūkyje užsitęsė net iki 40 dienų, linai, kukurūzai ir dalis grūdinių kultūrų buvo pasėta į kruopščiai neparuoštą dirvą, todėl pasėliai išretėję, neužtikrinta jų tinkama priežiūra.

Dar nepakankamas dėmesys šiame kolūkyje skiriamas pašarų gamybai: šieno visuomeniniams gyvuliams paruošta tik 58 proc. planinės užduoties, sparlos nesijaučia ūkyje organizuojant įvairių rūšių žolės atolų pjovimo darbus.

Pernelyg žemi kolūkio ir ekonominiai rodikliai. 1978 metais ūkio rentabiliumas siekė vos 8,8 proc., dar aukšta gaminamos produkcijos savikaina: pernai grūdų centnerio savikaina siekė 12,8 rub., o jautienos centnerio — net 226,7 rub.

LKP Anykščių rajono komiteto biuras, atžymėjęs, jog „Aušros“ kolūkio pirminė partinė organizacija ir jos biuras nesiėmė reikiamų priemonių partijos rajono komiteto biuro 1978 m. liepos 28 d. nutarimui įgyvendinti, įpareigojo šio kolūkio partinę organizaciją paruošti ir įgyvendinti konkrečias ir veiksmingas priemones esamų trūkumų pašalinimui, o organizaciją ir politinį-masinį darbą kryptingiau panaudoti TSKP XXV suvažiavimo ir TSKP CK liepos (1978 m.) plenumo iškeltų uždavinių vykdymui.

Kolūkio partinė organizacija įpareigoja sutelkti savo

dėmesį kolūkio gamybinė-ekonominę veiklą gerinti, žemės ūkio produktų gamybos tempams didinti, gamybinių fondų efektyvumui kelti. Būtina padidinti reikiamą žemės ūkio specialistams ir gamybinių padalinių vadovams, kad griežtai būtų laikomasi valstybinės drausmės, vykdant gyvulininkystės produktų gamybos ir jų pardavimo 1979 metų ir ateinančių dešimtojo penkmečio liaudies ūkio planus.

Kolūkio partinei organizacijai iškeltas reikalavimas — visokeriopai kelti idėjinio—auklėjamojo darbo lygį masinių profesijų kadrų tarpe, ypač susitipinti partinę įtaką ir suaktyvinti socialistinio lenktyniavimo sąjūdį gyvulininkystės fermų daruotojų kolektyve, užtikrinant lenktyniavimo veiksmingumą ir platesnį darbo pirmųjų patyrimo propagavimą bei įdiegimą.

Pirminė partinė organizacija įpareigoja nuolat gerinti priimamų nutarimų bei priemonių rezultatyvumą ir veiksmingumą, didinti visų komunistų aktyvumą ir atsakomybę už patikėtą darbą, kelti komunistų avangardinį vaidmenį gamyboje ir visuomeninėje veikloje, siekti organizacinio, ideologinio ir ūkinio darbo vienybės.

LKP Anykščių rajono komiteto biuras nutarė pratęsti nutarimo „Dėl „Aušros“ kolūkio pirminės partinės organizacijos darbo, vykdant TSKP XXV suvažiavimo nutarimus“ vykdymo kontrolę iki 1980 metų rugpjūčio mėnesio.

Šalies

Šiokiadieniai

○ Ši penkmetį Kanksko—Ačinsko telkinio pagrindą pradėtas kurti didelis kuro ir energetikos kompleksas. Netoli Nazarovo, prie seno sibiriečių kaimo Sarypovo, įrengiama kasykla, kurioje bus galima kasmet iškasti 55 milijonus tonų anglių. Jomis bus kurenama pirmoji Kanksko—Ačinsko kuro ir energetikos komplekso jėgainė — Beriozovkos šiluminė elektrinė, kurios galingumas sieks 6,4 milijono kilovatų.

○ Ukrainoje šiemet ruošiamasi beveik dviem milijonais hektarų išplėsti žiemkėlių plotus. Supilta visa sėkla, kurios 90 procentų jau atitinka pirmos klasės reikalavimus.

○ Sąjunginiame hidrometeorologijos informacijos institute — pasauliniame duomenų centre, kuris įsikūręs Obninsko (Kalugos sritys), pradėjo veikti automatizuota valstybinės gėjųjų vandenų apskaitos sistema. Naudojant elektronines skaičiavimo mašinas, čia bus suregistruota maždaug trys milijonai didelių ir mažų upių, taip pat visi gėlavandeniai ežerai, tvenkiniai, kanalai ir gamtiniai požeminiai vandens telkiniai.

○ Valstybinė komisija priėmė Marneulio (Gruzijos TSR) konservų gamyklos — vienos didžiausių Užkaukazėje — pirmąjį eilę. Jos projektinis galingumas — 60 milijonų sąlyginių stiklainių pomidorų tyrės per metus. Visi technologiniai procesai čia mechanizuoti ir automatizuoti.

○ Charkovo srityje Maksimovkos kaime įsteigta pirmoji spektrinės analizės laboratorija, pavaldi Ukrainos valstybinio gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo komitetui. Remontininkai dabar gali, neišardę traktorių ir kombainų variklių, per kelias minutes tiksliai nustatyti jų techninę būklę. Anksčiau tai trukdavo keletą dienų. Kiek susidėvėjo detalės, nustatoma pagal metalo kiekį panaudojame tepale.

○ Netoli Evorono geležinkelinių gyvenvietės (Rytinis BAM, o ruožas) melioratoriai pradėjo sausinti pelkes. Čia steigiamas tarybinis ūkis, kuris aprūpins statybininkus ir geležinkelininkus gyvulininkystės produktais, daržovėmis ir bulvėmis. Komsomolsko prie Amūro, Cegdomyno ir Urgalo rajonuose dabar ruošama žemė dar penkiems daržininkystės ir gyvulininkystės tarybininkams ūkiams.

○ Kurgano srityje pradėta steigti 400—700 bičių šeimų pramoninius bitynus. Specializuotas tarybinis ūkis „Medovyj“ aprūpins juos bičių motinėėmis.

(TASS-ELTA)

Kombainininkas Petras Šiaučiūnas

Kai kalbama apie pagarbą duonos augintojui, tai ji bene ryškiausiai pasireiškia per įvairių: tuo metu kiekvienas derliaus derotojas, gali sakyti, visų dėmesio centre. O jeigu jis dar ir pirmiausias rajone...

— Ne, mūsiškį Petrą Šiaučiūną daugelis gerbia ne vien už gražų, spartų darbą, — pastebėjo „Aukštakalnio“ kolūkio pirmininkas Algis Savičius. — Petras seniai nebe naujokas pjūties baruose. Bet kiekvieną kartą kažkokiu būdu moka viskuo džiaugtis ir stebėtis — lyg pirmąsyk, vis iš naujo.

Atvirai šnekančiam, šalia šitaip nusiteikusio žmogaus nepatinginiausi, nepavėpsosi. Čia, man regis, pirmiausia ir reikia pradėti ieškoti išta-

ky tam faktui, jog šiaudien pirmiausių rajono kombainininkų penkelyje net trys aukštakalniečių pavardės... O pats Petras apie „ant kulnų lipančius“ darbo draugus mano taip: ir Kulikausko, ir Medinio kombainai sparciai dirba ne vien todėl, kad turi puikius mechanizmus ir galingus variklius — jų mašinų darbą ritmu daug reikšia už valro sėdintis žmogus su savo išmintingumu. Juo labiau šiemet, kai tokia nelengva darbymė, kai dažnai dangus prakuria...

Tokių kaip jis pats, kaip darbo draugai, tarpe Šiaučiūnui, manau, norėtųsi matyti ir sūnų Rolandą, Troškūnų vidurinės dešimtaklasį. Tai jis lėvui padėjo susirinkti ir paruošti darbui naująjį kombainą, po to visas šias dienas praleido ant jo kaip pirmas pagalbininkas. Apie tai būtuoją laiku šneka toli, kad jau pasibaigė rugpjūtis ir Rolandui prasidėjo mokslo metai. Tai irgi labai rei-

kalinga, nes tėvas brandina slaptą vilį, jog po keletos metų jų trobos duris pravars jaunas diplomuotas inžinierius. Sis vaikiškas „Aukštakalnio“ kolūkio vyr. agronomo Vyganto Butkevičiaus, tokius nagus ir tokią galvą turi, kad žemė tikrai sulauks gero žmogaus. Panašus į tė-

PASAKOJIMAS APIE GERUS ŽMONES

vą, kuriam aną antradienį LKP rajono komiteto organizacinio skyriaus vedėjas M. Pribušauskas ir rajono žemės ūkio valdybos vyr. inžinierius E. Naura įleikė dar vieną atminimo žetoną, liudijantį, kad Šiaučiūnas ir toliau teisėtai vertas pirmiausių anykščių kombainininko vardo. Apie raudoną perėinamąją gairę šiuosyketenka ir užsiminti, nes ji jau kuris laikas nebekeičia šeimnininko...

— Ant tamtos kombaino bunkerio matom tris simbo-

lines žvaigždes. Kiek buvot numatęs šiemet grūdų prikulki?

— Buvau įsipareigojęs surinkti 380 tonų. Žodį, matyt, pavyks tesėli su kaupu. Tik tie orai, kad jie kur...

Retas „Aukštakalnyje“ yra girdėjęs Petrą Šiaučiūną keikšnojančią ar kitaip demonstratyviai murmant, tačiau šiųmetė rugpjūtė tam po nervus ir ramiausiai žmogui. Stai ir dabar Petras buvo pasiryžęs ne vieną hektarą avių nuręžti, bet dangų aptraukė švininiai debesys. Reikia laukti, kantriai ir neprarandant savitvardos. Kitąkart po kelis sykius tenka kombainą šitaip stabdyti. Ak, kaip sunku laukti, kai nelengvai augintas grūdus jau prašyte prašosi aruodan, bet, anot to paties Šiaučiūno, niekada nebus metų, kad saulė šviestų ar lietus lynotų lik tuomet, kai tau reikia. Ir gauda vyrai giedresnę valandą kaip kažin ką, ryte dar prieš aštuonias į laukus iš-

linguoja visi trylika kombainų. Tiesa, tokiu ankstyvu darbu dažnai klydo vis ilgiau laukuose užsilaikančios rasos, bet anksčiau susiruošęs, visada turėsi gerą galimybę dar kartą patikrinti, įsiklausyti į „laukų laivo“ mechanizmų šneką, nesuvelninti to momento, kada kombainas jau gali įsibristi į gelsvojo javo marios. Ir toks žmonių atkaklumas daro savo: iš grūdinėmis apšėtu 1220 ha javakirčiams beliko derlių surinkti iš 200 hektarų.

— Nebe už kalnų toji rugpjūtės užbaigtųjų diena, kai ant stalo gražiai paraižta duonėlė padėsiam, — šyptelėjo pirmiausias „Aukštakalnio“ bei Anykščių rajono kombainininkas ir vėl nužvelgė dangų.

Dangus lyg ir šviesėjo. Petras Šiaučiūnas pasuko prie savo kombaino.

L. Vaitonis

Spaudos centro „Derius-79“ narys

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 pal. 1979. IX. 4

Kruopščiausio darbo dienos

Iki šių metų pavasario buvo sumūryti visi pagrindiniai Svėdasų tarpukinės įmonės korpusai. Pašalinę nepatyrusio, stebėtojo akiai atrodo, jog dabar statybininkai šiame objekte menkai ką ir beveikia. Iš tiesų čia dabar pats darbo įkarštis: ruošiamasi kiauulininkystės įmonę atiduoti eksploatacijon. Bemaž pusantro šimto žmonių iš Anykščių kilnojamosios mechanizuotos kolonos ir subrangovinių organizacijų triūsia daugiausia pastatų viduje, montuoja ir derina sudėtingus įrengimus. Lauke iki šiol tebesidarbuoja KMK mūrinių ir aplinką tvarkančios Utenos specializuotos kilnojamosios kolonos mechanizatoriai. Specializavęsi aukštybinių pastatų mūrijimui Tautvydas Gruodis ir Konstantinas Pleskačius dabar stalo katilinės dūmtraukį, trisdešimčia metrų pakiliantį virš komplekso tvartų. Ankstelčiau šį kamina mūryti

trukdė specialų — kylinių ir lekalinių — plytų stoka. Pastaruoju metu Utenos teritorinis statybos trestas pagaliau šiomis plytomis statybininkus aprūpino. Tikimasi, jog įgudę vyrai dūmtraukį pastatys sparčiai ir tvirtai, lygiai, kaip kad jie išmūriję vandens bokšto sienas. Dar kita KMK mūrinių grupė baigia statyti valymo įrengimų pastatus. Darbas įprastas, patyrusiems Vytauto Kašinsko brigados mūriniams nesudėtingas, bet geros spartos kol kas neigama. Pasirodo, labai neritmingai į šią statybos aikštelę tiekiamas betonai. Utenos teritorinio statybos tresto gamybinių įmonių kombinatas, tiekias šią „statybų duoną“, dažnokai šlubčioja. O būna ir tokių atvejų, kaip anos savaitės antradienį, kai vairuotojas, vežęs betoną, pristigo degalų. Svėdasų statybos aikštelę, kaip ir kitus Utenos TST objektus, automašino-

ms aprūpina Utenos auto-transporto įmonė Nr. 2, pavaldi respublikos Kaimo statybos ministerijai. Sutelkus autotransportą vienoje rankose, buvo tikimasi efektyviau jį panaudoti. Tačiau Svėdasuose triūsiantys statybininkai skundžiasi, jog toji autotransporto įmonė jiems dažnokai šykšti automašinų.

Daugeliu tamprų gių Anykščių KMK susijusi su Utenos teritorinio statybos trestu, jam pavaldžiomis Utenos įmonėmis ir minėtąja ATĮ Nr. 2. Tačiau operatyvaus ryšio tarp Svėdasų objekto, KMK vadovybės ir Utenos tresto nėra. Norėdamas su uteniškiais susirūti, KMK viršininkas Algirdas Kurcikevičius turi rinkti 07 ir prašyti anykštėnų telefoninių pagalbos. Paradoksalu, kad sostinės telefonų numerius KMK vadovai renka nepalyginamai sparčiau. G pavėluotas skambutis į trestą ar autotransporto įmonę — tai dešimčių žmonių prasto-

vos dėl medžiagų, transporto stokos, įvairūs darbų perrinkimo nesklandumai. Automatinis telefono ar radijo ryšys, siejantis KMK su tresto vadovais Utenoje, reikalingas ne tik dabar, baigiant statyti stambiausio mūsų rajone objekto pirmąją eilę. Ši problema bus opi ir ateityje, nes Anykščių KMK neturi tvirto statybų užnugario — transporto, mechanizmų, erdvesnių dirbtuvių. Todėl daugelį technikos naudojimo, aprūpinimo medžiagomis klausimų kolonos vadovams ir specialistams kasdien ne vieną kartą tenka derinti su trestu.

Kilnojamosios mechanizuotos kolonos žmonėms Svėdasų objekte dar teks atlikti daug pastatų vidaus apdailos darbų. Apskritai paėmus, su darbų programa ši kolona atsilieka.

Viena atsilikimo priežasčių — patalpos projektinėje dokumentacijoje. Užtenka pažvelgti į pirmąjį tarpukinės

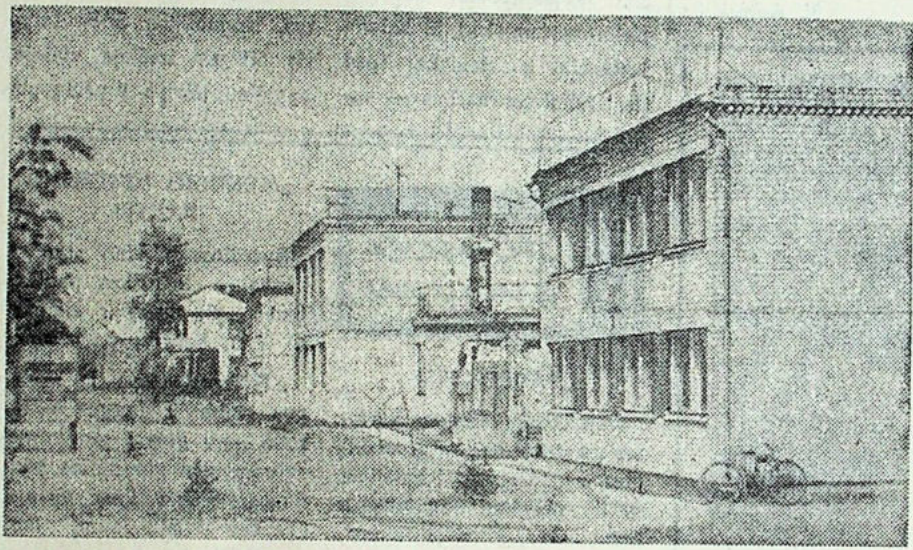
įmonės projektą ir šandien išsiričiusius įmonės korpusus — ir iš karto suvoki, jog patalpos būta esminių, statybininkams daug ką teko pertvarkyti, permūryti, naujai perkloti inžinerinius tinklus. Antai, pagal pirmąjį projektą sumanyta administracinė pastata buvo numatyta išmūryti komplekso kampe, netoli nuo dabartinio vandentiekio bokšto. Perprojektavus, šis pastatas iškilo maždaug įmonės teritorijos viduryje. Jau buvo suretos pirmųjų kiauulininkų sienos, kai užsakovams ir projektuotojams gimė mintis — sujungti kiauulininkų perėjimą. Teko laužyti plokštes, mūryti pertvaras ir sienas iš plytų. Pašarų bunkerius išsyk buvo sumanyta įrengti iš lauko pusės, paskui — kiauulininkų

viduje. O kiek smulkių pertvarkymų, permontavimų pačiose kiauulininkose — visiems jiems įdėta daug kruopštaus KMK žmonių ir subrangovų triūsio. Visi šie pertvarkymai išeis į naudą. Patogu bus kiauulininkų augintojams iš vieno korpuso į kitą pereiti šilto koridoriu. Tvartų viduje sumontuotose bunkeriuose geriau laikysis pašarai, negu lauke, kur vasaros kaitrų ir žiemos speigų poveikis savaip menkina koncentratų kokybę. Atsižvelgta netgi į tai, jog pro standartines fabriky gaminamas gardų tvoreles paršeliai įsigudrina pralsti, tad papildomai privirinta daugiau vir-

nukelta į 4 pusl.

Skiemonių kolūkio gyvenvietėje kasmet įkurtuves atšvenčia po keletą žemdirbių šeimų. Iš vienkienų atsikėlę žemdirbiai gali tik pasidžiaugti įvairiais patogumais, nes vietoje valgykla, vidurinė mokykla, kultūros namai ir biblioteka, ambulatorija... Nemažai dėmesys skiriamas aplinkos tvarkymui, želdinimams. Ypač gražus vaizdas prie daugiabučių namų. Čia įruošta žalioji veja, nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens žydi gėlės. Nuotraukoje matome Skiemonių kolūkio gyvenvietės vaizdą.

Vyt. Bagdono nuotr.

ŠEIMOJE — PIRMAKLASIS

Nuskambėjo tradicinis „Darželį, lik sveikas“, ir darželinukų būriai jau žengia per naujo gyvenimo slenkstį, — mokyklos slenkstį. Mažųjų pečius užgrius nauji rūpesčiai. Rūpesčių turėsite ir jūs, tėveliai. Kokie tie rūpesčiai? Kaip jie atsiranda?

Kol dar vaikas nelankė mokyklos, per dienų dienas buvo suaugusiųjų ar darželio auklėtojų prižiūrimas. Grįžus iš mokyklos dažniausiai vaikui teks būti vienam, dirbti ir mokytis savarankiškai, prisitaikyti prie naujų sąlygų. Iš pagrindų pasikeis vaiko dienos režimas.

Namuose, vaikų darželyje dienos buvo kupinos įvairios ir įdomios veiklos. Pamokėles traukdavo neilgai, o likusį laiką vaikai žaidė, piešė, lipdė. Daug laiko praleisdavo lauke, patys pasirinkdavo draugus ir žaidimus. Na, o dabar rūpesčiai bus visai kitokie.

Visiškai nauji pirmaklasiai santykiai su mokytoja. Vaikams, kurie lankė vaikų darželį, auklėtoja buvo pats artimiausias žmogus po ma-

mos, ji atslodavo mamą visą dieną. Todėl santykiai su auklėtoja buvo laisvesni, negu su mokytoja. Mokytojai nelieka laiko glamonėms, žaidimams, todėl pirmokėliai negreitai pripranta, ilgai varžosi, įaudinasi atsakinėdami, o dažnai netgi bijo, ypač jei tėvai namuose gąsdina mokytoju. Ilgainiui nepa-

Pedagogo patarimai

sitikėjimas išnyks, ir formosis nauji santykiai su mokytoja.

Juo labiau naujos gyvenimo sąlygos skiriasi nuo senų, juo sunkiau pirmokui prie viso to prisitaikyti. Vaikai gali pasidaryti nervingi, irzlūs, todėl tėvai privalo turėti daug kantrybės ir padėti vaikui prisitaikyti prie naujų sąlygų, pratinti prie naujo dienos režimo. Įtampa greitai praeis ir vaikas sėkmingai įsilies į bendraamžių kolektyvą, jei jis ateis į mokyklą gerai psichologiškai paruoštas.

Taigi, vaikams reikia iš

anksto aiškinti, kad mokykloje jų laukia nelengvas, atsakingas darbas, kad reikės mokytis skaityti, rašyti, kad per pamokas reikės dirbti viską, ką lieps mokytoja. Turime duoti vaikui įpareigojimų ir kontroliuoti, kaip jis juos atlieka. Turėdamas pastovių darbinių įpareigojimų, vaikas savyje ugdyt atsakin-

gumą, mokysis atlikti darbą iki galo, pratinis įvertinti darbo rezultatus. Jei šių savybių pirmaklasis neturės, tai norės dirbti tik labai įdomius darbus, o neįdomius bet kaip, arba net visai nesiims jų.

Žinoma, pirmaklasiui sunku dar ir dėl žinių stokos, ypač jei jis beveik nieko sistemingai nesimokė arba nesugeba turimų žinių pritaikyti praktiškai.

Be abejo, sunku pirmaklasiui bus, jei jis nesugeba įsiminti, nemoka mąstyti, analizuoti, daryti išvadų. Todėl

tėvai turi ypač daug dirbti su vaiku.

Kasdien į mokyklą vaikus išleiskime sušildytus gimtųjų namų šiluma. Rūpinkimės, kad vaikas be ašarų išeitų į mokyklą, kad tas kelias jam būtų džiugus ir šviesus. Apie tai reikia galvoti anksčiau — ruošti vaiką ir dviasdešimčiai, ir fiziškai. Taip pat nepamirškime vaiko pirmaisiais mėnesiais, nepalikime vien mokyklos valiai, padėkime jam, padrasinkime, dažniau sutikime su šypsena, net jei jis mokykloje gaus ir trejetą.

Nešaukime, nesibarkime, jei jis pamirš, ką uždavė mokytoja. Juk pirmaklasis dar toks mažas žmogus. Jis gali ir pamiršti, ir suklysti, bet tėvai privalo jį suprasti, negriauti pasitikėjimo savo jėgomis, neatimti noro mokytis, o padėti įveikti iškilusius sunkumus. Tiesa, tai ne vienos dienos darbas, reikalaujantis ir laiko, ir jėgų, ir didelės tėvų kantrybės.

L. Zemaitytė

Anykščių miesto vaikų lopšelio-darželio Nr. 2 auklėtoja

MIESTUOSE IR RAJONUOSE

Priešneša veltinai laikraščiai

Granulės iš pelų

Kapsuko rajono V. Montvilos kolūkyje visi aštuoni javų kombainai dirba su pelų rinktuvais. Ankstesniais metais kolūkis javus silosudavo, džiovino aktyviaja ventiliacija, o šiemet agregatu iš jų daro granulės. Kolūkio vyr. agronomas V. Čmukas rašo „Naujojo kelio“ laikraštyje, kad lietingu oru pelų granuliavimas yra patogiausias.

Kolūkyje iš pelų kasdien pagaminama po penkis tonas granulių.

Iš agregato — į bokštus

Lietuvos veterinarijos akademijos mokomojo ūklo Romainių sodyboje įrengtas patogus pašarų gamybos cechas. Po vienu stogu gaudžia du žolės miltų agregatai, greta surikiuota dvidešimt bokštų, kuriuose telpa tūkstantis tonų džiovintų pašarų. Visi darbai šiame pašarų gamybos ir sandėliavimo komplekse mechanizuoti.

Į pakrautus bokštus, pažymi Kauno rajono laikraštis „Komunizmo vėliava“, galima prileisti inertų dujų, o tai išsaugo žolės miltuose karotiną.

Statybininkai skuba

Merkio tarpukinio 12 tūkstančių kiauulių komplekso statyba — rimtas Salčininkų kilnojamosios mechanizuotos kolonos meistrų brandumo egzaminas, rašo „Lenino priesakų“ laikraštis. Iš pradžių jiems nelabai sekėsi, bet dabar dirbama sparčiai. Didelę paramą suteikė atostogaujantys Vilniaus elektromechanikos technikum moksleiviai. Statybininkai lenktyniauja, kad iki 62-ųjų Didžiojo Spalio mėninių būtų atlikta rangos darbų už tris milijonus rublių ir užbaigta pirmoji komplekso dalis.

Prie gamybinių pastatų, kurie netrukus stos rikiuotėn, asfaltuojamos aikštelės, privažiavimo keliai. Komplekso administraciniame—buitiniame pastate įrengiami patogūs poilsio kambariai, dušai, valgykla.

Tikslųjų automatų gamintojai

Siaulių staklių gamykloje prieš dvidešimt metų buvo surinktas pirmasis techninio—sriegimo automatas. Dabar ši įmonė, informuoja „Raudonoji vėliava“, gamina įvairiausius sudėtingus ir labai tikslus automatus. Jie tiekiami laivakrovių, prietaisų, deimantų, automobilių ir guolių pramonei.

Siauliečių padaryti automatai ne kartą buvo apdovanojami TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodos diplomais. Jie aukštai įvertinti Londono, Leipcigo, Poznanės, Belgrado ir kitose tarptautinėse mugėse bei parodose. Šiuos automatus perka Bulgarija, Cechoslovakija, Indija, Jugoslavija, Lenkija, Rumunija.

